

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť SUREMA spol. s r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 2. októbra 2020

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIII. - Číslo 19

2 Zdieľaných bicyklov stále nie je dosť

Bratislavský cyklokoordinátor Tomáš Peciar tvrdí, že mesto by zvládlo aj päťnásobne vyšší počet zdieľaných bicyklov. Ako je to však s bezpečnosťou cyklotrás?

6 Mrakodrap začne rásť do výšky

Tri dni a tri noci nepretržitých prác si vyžiadala betonáž základovej dosky pre prvý slovenský mrakodrap Eurovea Tower. Budova začne rásť do výšky až 168 metrov.

12 Prečo Zlaté piesky nefungujú

O obnove areálu na Zlatých pieskoch sa hovorí roky, zatiaľ zostáva pri slovách. Potenciál tejto exkluzívnej lokality stále nevieme využiť – čo s tým spraví mesto?

19 Trojička nahradila iný kostol

Vedeli ste, že Kostol Najsvätejšej Trojice na Župnom námestí stojí na mieste iného kostola, ktorý dala mestská rada zbúrať?

Linka č. 8 spájala Pošeň s Hlavnou stanicou. Foto: imhd.sk/Jan Horník

1971
ŠTRKOVEC

Za 40 rokov nepribudla v Bratislave ani jedna električková trať

BRATISLAVA

Nielen odborníci sa zhodujú v tom, že alternatívou upchatých ciest v našom meste je koľajová doprava. Posledná nová električková trať pritom v Bratislave pribudla pred takmer 40 rokmi, všetky ostatné sú iba predĺžením alebo obnovením existujúcich tratí. Brzdu ďalšieho rozvoja sú aj rozporné názory na trasovanie novej električky.

Na nevyhnutnosť rozšíriť električkovú trať, ktorá by z nového centra mesta pokračovala do Vrakuňa a Podunajských Biskupíc, už dlhšie upozorňujú starostovia Vrakuňa Martin Kuruc a Ružinov Martin Chren. Doprava v týchto lokalitách je totiž mimoriadne vyťažovaná a kolabuje. Na nedávnom brífingu vyzvali, aby sa kompetentní

konečne spojili a začali problém riešiť. „Pred rokom a pol sme vedeli, že keby sme sa pustili hneď do práce, na konci tohto volebného obdobia už mohla prvá časť električkovej trate stáť. Dnes vieme, že to nestihneme,“ vyhlásil Chren. Minister dopravy má podľa neho záujem neúnosný stav riešiť, no niektorí ďalší politici hľadajú zámienky, ako projekt oddaľovať.

Diskusia o výstavbe električkovej trate v novom centre, ktoré sa prudko rozvíja až k nábrežiu Dunaja, stále nie sú

uzavreté. Mala by ísť električka popred budovu Slovenského národného divadla (SND) alebo inou trasou? Podľa niektorých názorov ide v tejto polemike aj o stret postoja staršej a novej generácie, ktorá pokladá električku za mesotvorný prvok, ktorý dokáže pozdvihnúť verejný priestor. Starostovia Chren a Kuruc pritom zdôraznili, že pre nich nie je dôležité, kadiaľ povedie trať z nového centra, ide o to, aby sa veci konečne rozvíjali.

Pokračovanie na str. 3

Posledné nové trate

1. apríla 1971 bola sprevádzkovaná nová trať na Štrkovec (do Pošne), po ktorej začala premávať električka č. 8.

29. augusta 1983 slávnostne uviedli do prevádzky novú trať cez tunel, po ktorej prešli v ten deň do Karlovej Vsi prvé tri električky. Od 1. septembra 1983 začali cez tunel pravidelne premávať linky č. 5, 6, 7 a 9, od 23. septembra 1983 sa k nim pridala linka č. 1 z Hlavnej stanice do Dúbravky.

Zdroj: imhd.sk

Prídete na mestský bazár?

BRATISLAVA

Už o pár dní, počas víkendu 10. až 11. októbra, sa v areáli Komunálneho podniku na Bazovej ulici 8 uskutoční prvý mestský bazár.

Podujatie, ktoré chce dať použitým, no stále funkčným veciam druhú šancu, pripravilo hlavné mesto spolu s organizáciou OLO. Predmety, ktoré nepotrebujeme my, sa totiž môžu zísť niekomu inému. Nie všetko, čo dnes končí v kontajneroch, patrí do spaľovne či na skládku.

Stoly, stoličky, komody, kočíky, autosedačky, spoločenské hry, kuchynské, záhradkárské aj chovateľské potreby a veľa ďalších vecí mohli Bratislavčania počas celého septembra prinášať do zberného dvora OLO na Starej Ivanskej ceste. Samozrejme, všetky museli byť čisté, zachovalé, funkčné a kompletne. Ak vás niečo z nich na mestskom bazári osloví, za symbolickú cenu bude vaše! A možno sa vám práve na tomto mieste podarí kúpiť jedinečný kúsok...

Vyzbierané peniaze sa budú viesť na transparentom účte a použijú sa na budovanie Bratislavského centra opätovného použitia. Pre zaujímavosť: priemerný Bratislavčan vyprodukuje takmer 487 kg odpadu ročne, opätovné použitie predstavuje mizivé percento z tohto množstva. (bn)

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Slovo k veci

Cesty

Bratislavský cyklokoordinátor potešil postrehom, že vodiči sú už slušnejší k cyklistom, s ktorými sa stretnú na jednej ceste.

Tomáš Peciar v našom rozhovore zároveň uznáva, že viaceré trasy v Bratislave sú pre cyklistov rizikové, najmä napojenia na veľké križovatky - tejto téme sa chcú na magistráte venovať bližšie.

Pravdaže, aj cyklista sa má správať slušne. Keď napríklad pred priechodom pre chodcov zastaví auto, mal by zabrzdiť aj on. A na zdieľanom chodníku rátať s tým, že mu môže do cesty nečakane vbehnúť dieťa. Mnohí vodiči, cyklisti, kolobežkári sa však riadia vlastnými pravidlami. Anonymita na ceste je provokujúcim prostredím, ktoré láka ukázať svoju prevahu. Stačí ísť cestou rešpektu, predvídavosti a ohľaduplnosti, aby sa aj tí najslabší v rušnej premávke cítili bezpečne. A stačí sekunda nadvlády nad predpismi, aby sa nám život prevrátil naruby.

V pondelok pochovali talentovanú študentku Linh (+18), ktorú na Tomášikovej ulici zmietol luxusný Range Rover. Na priechode pre chodcov, za bieleho dňa...

Anna Čapková

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

CYKLOKOORDINÁTOR MESTA: Bratislava zvládne aj päťkrát viac zdieľaných bicyklov

BRATISLAVA

Zdieľaných bicyklov je v meste asi tisíc, nedávno pribudli ružové od českej firmy. Bratislavský cyklokoordinátor TOMÁŠ PECIAR tvrdí, že by sme ich vedeli využiť oveľa viac. Aké sú však plány v budovaní bezpečných cyklotrás, na ktoré si trúfne aj začiatočník?

Popri bikesharingu Slovnafť
BAJK si môžeme najnovšie požičovať ružové Rekola, v lete pribudli tiež červeno-biele bicykle Antik... Nebolo by lepšie mať jeden systém s rovnakými podmienkami pre užívateľov?

Systémy fungujú na rozdielnom princípe. Slovnafť je hlavný mestský bikesharing, kde máme umiestnené docky a používajú ho obyvatelia už stabilne, prevažne na cestu do práce a z práce. Antik funguje s požehnaním MČ Rača a Vajnory ako tzv. freefloat, to znamená, že v týchto mestských častiach ich môžete zaparkovať hocikde. Ešte máme komunitný systém bielych bicyklov, ktorý bol prvý. Je to v podstate veľmi utopistický, ale krásny projekt so srdcom, ktorý priniesol zdieľané bicykle do viacerých iných

Tomáš Peciar

miest. Rekola sú niečo medzi free floating a dock systémom. Ľudia majú k dispozícii veľa stojanov, pri ktorých môžu bicykle parkovať. Každá služba má svoje pre aj proti a konečná voľba je na užívateľovi.

Koľko zdieľaných bicyklov je aktuálne v meste a koľko sa ich ešte „zmestí“?

V Bratislave sa zdieľa asi tisíc bicyklov, no pri dobre nastavených pravidlách by ich mesto unieslo aj päťtisíc. Je však naozaj dôležité, aby sme pravidlá dobre nastavovali, na čo nám slúžia dáta, ktoré požadujeme od všetkých poskytovateľov. Nielen bicyklov, ale aj zdieľaných kolobežiek...

Máte prehľad o tom, koľko Bratislavčanov dnes jazdia do práce na bicykli?

Nemáme presné dáta. Hoci

zónu 30. Musíme na nich apelovať, aby ju dodržiavali, a chystáme tiež rozšírenie a zvýraznenie týchto zón.

Čo s trasami, ktoré sú, naopak, pre cyklistu až nebezpečné?

Najkritickejšie je asi napojenie cez veľké križovatky ako napríklad Patrónka, kde cyklista naozaj nevie ísť inak ako po ceste určenej pre

autá. Máme pripravenú ideovú štúdiu aj na túto križovatku a ideme sa jej venovať bližšie. Veríme, že cez povolenie procesy prejdeme oveľa rýchlejšie ako v niektorých iných projektoch, kde čakáme aj mesiace na schválenie dopravného značenia.

Nadväznosť cyklotrás je problém. Odkiaľ a kam sa dnes dostane cyklista pohodlne?

Z Petržalky, z Karlovej Vsi a Dúbravky cez Lišcie údolie, z väčšej časti Ružinova po Slovanet, kde máme jeden z pripravených projektov na skompletizovanie. Nové Mesto sa začiatkom budúceho roka prepojí po Vajnorskej ulici. Tento projekt je pripravený, ale čakáme na plánovanú rekonštrukciu plynovodu po celej dĺžke ulice. Problém máme zatiaľ s napojením na Raču, kde hľadáme riešenia.

Aká je vaša skúsenosť zo združených chodníkov, kde sa

Cyklotrasy v Bratislave

Celková dĺžka: 128,9 km

Z toho zdieľaných cestičiek pre chodcov a cyklistov: 18,5 km

Z toho BUS+cyklo: 1,3 km

Z toho samostatná cyklotrasa alebo cyklopruh: 72,3 km

Z toho cyklokoridory: 9,8 km

Zvýšok sú pešo/cyklo pruhy

miešajú cyklisti a kolobežkári s chodcami? Sú dnes k sebe tolerantnejší ako, povedzme, pred piatimi rokmi? A vodiči na ceste ohľadupľnejší?

Vodiči sú určite ohľadupľnejší. Už rátať s tým, že na ceste sa pohybujú cyklisti a správajú sa k nim výrazne slušnejšie ako pred rokmi. Čo sa týka zdieľaných chodníkov, vyznačujeme ich tam, kde je nízka frekvencia chodcov, preto nevidíme nejaké problémy. Do konca tohto roka ešte pripravujeme pridať viaceré zdieľané chodníky, napríklad na Patrónke, na vzdialenejšej časti Vajnorskej ulice či na Botanickej ulici.

Polícia zverejnila na sociálnej sieti video, kde rozdáva cyklistom pokuty za rôz-

ne prešľapy. Čo hovoríte na takúto osvetu?

Vo videu som videl policajtov pokutovať cyklistov idúcich rýchlosťou chôdze cez priechod pre chodcov. Samozrejme, prvou chybou je, že tam chýba priechod pre cyklistov, ale na druhej strane, keď tam nie je, cyklista nemá ako ísť. Myslím si, že je načase zmeniť legislatívu tak, aby cyklista mohol prechádzať priechod, ale len rýchlosťou chôdze a bol ohľadupľný k chodcom. Samozrejme, schvaľujem represie proti závažným porušeniam zákona, ktoré môžu viesť k rizikovým situáciám. Týka sa to tak cyklistov a kolobežkárov, ako aj vodičov áut. (ac)

Foto: Matúš Husár
Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

Najvhodnejšia trasa električky cez nové centrum je podľa magistrátu popred budovu SND.

Pokračovanie zo str. 1

Téma udržateľnej mobility v Bratislave, kde je zmysluplným riešením práve rozvoj koľajovej dopravy, sa venovali aj odborníci na nedávnej online konferencii Urbansummitvirtual. Zhodli sa, že je príliš zameraná na individuálnu automobilovú dopravu, čo neznamena len dlhý čas cestovania, ale zároveň zaťažuje životné prostredie.

Ekologickou a efektívnou alternatívou verejnej dopravy sú nové električkové a železničné trate, jedna

ne terminály, ktoré ľuďom umožnia pohodlný prestup z jedného druhu dopravy na druhý. Viceprimátorka Bratislavy Tatiana Kratochvílová v tejto súvislosti priznala, že na území hlavného mesta máme 80 km železničných tratí, nie sú však dostatočne využité, a to aj pre limity infraštruktúry, ktorú treba dohľadávať.

Väčšina zdrojov pritom naďalej smeruje na rozvoj automobilovej dopravy. „Za môj život, a to je vyše 60 rokov, sa vybudovali len dve električkové trate, jedna na nové sídlisko Štrkovec

a druhá cez tunel. Všetky ostatné sú iba predĺženia alebo obnovenia tratí, napríklad na Obchodnej ulici,“ pripomenul Mikuláš Hrubisko z občianskeho združenia Lepšia doprava. Vyrátal, že pokiaľ by sme sa chceli vyrovnat' napríklad českému Brnu, mali by sme vybudovať 30 až 40 km električkových tratí. Na porovnanie: v Bratislave, ktorá má približne 500-tisíc obyvateľov a rozlohu 370 km², je 42,7 km obojsmerných električkových tratí, kým v Brne s 380-tisíc obyvateľmi a menšou rozlohou je to až 70 km.

Výstavba nových tratí za desiatky miliónov eur pritom nemá byť len záujmom mesta. „Dnes sa už developeri zaujímajú o to, či sa doprava nedá vyriešiť električkou, no ešte tak musí začať myslieť štát,“ pripomenula viceprimátorka Kratochvílová. (ac)

Vizualizácia: JTRE

MÁME ZA SEBOU VIAC AKO

24 ROKOV
VÝROBY
VSTAVANÝCH SKRÍŇ

NAVŠTÍVTE NAŠU NAJVÄČŠIU PREDAJŇU

SP KORZO - oproti IKEA
Pestovateľská 13
0905 387 366
korzo@zamainterier.sk

www.zamainterier.sk

RM plus s.r.o.
VSTAVANÉ SKRINE a KUCHYNSKÉ LINKY na mieru
šatníky - vešiakové steny - komody - botníky - nábytok - postele - nočné stolíky ...
ZĽAVY až do 50%

KANCELÁRSKY NÁBYTOK NA MIERU
www.rmplus.sk
rmplus@rmplus.sk

0907 968 628 **0907 585 232**

od 1150 € od 1390 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,
AKCIA:
betónový základ zľava 50%
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Pomoc dostane viac detí

KARLOVA VES
Bratislavský samosprávny kraj (BSK) rozšíril špecializované zariadenie určené pre deti s poruchou autistického spektra o ďalších osem miest.

Zariadenie sa nachádza v Domove sociálnych služieb pre deti a rehabilitačnom stredisku Rosa na Dúbravskej ceste v Bratislave. BSK tam pred rokom otvoril prvých osem miest, a to v dvoch skupinách šesť až desať rokov a 11 až 18 rokov. Teraz pribudlo ďalších osem miest, takže celková kapacita zariadenia je 16 miest. (TASR)

Ďalšie zariadenie pre seniorov

PETRŽALKA
V nevyužívanej budove na Osuského ulici v Petržalke vznikne zariadenie opatrovateľskej služby.
„Realizáciou tohto projektu sa nielen skvalitnia poskytované sociálne služby, ale umožní sa aj navýšenie kapacity,“ povedal podpredseda sociálnej komisie a poslanec za Team Vallo Matúš Repka. V súčasnosti je vytvorený priestor s kapacitou maximálne 50 lôžok v prevádzkach na Vavilovovej a Mlynarovičovej, záujem však vysoko prekračuje kapacitu. (ts)

Prior je späť, aj keď iný

STARÉ MESTO
Starší Bratislavčania si pamätajú, akú senzáciu vyvolalo v roku 1968 otvorenie obchodného domu Prior, kde boli prvé pohyblivé schody. Jeho názov sa odvtedy viackrát zmenil (podľa majiteľov), no dnes je späť, čo oceňujú mnohí. Pre nás to bol vždy Prior, tvrdia.

Budovu obchodného domu kúpil v januári 2019 žilinský podnikateľ George Trabelssie, ktorý sa od začiatku netajil tým, že s ňou má veľké plány. K ich realizácii prišlo

Výstava na prízemí budovy približuje pôvodný Prior.

pred týždňom, keď tu otvoril prvý veľký food court so 14 gastroprevádzkami. Na otvorení sa zúčastnila aj starostka Starého Mesta Zuzana Aufrichtová, ktorá ocenila návrat pôvodného názvu obchodného domu aj spôsob, akým sa majiteľ postavil k samotnej budove od uznávaného architekta Ivana Matušika (90). Trabelssie nechce narúšiť jej charakter.

„Som šťastný, že nehnuteľnosť otvára v plnom rozsahu svoje brány všetkým Bratislavčanom a ľuďom, ktorí prichádzajú do Bratislavy,“ povedal Trabelssie s tým, že od začiatku načúvali mestu i jeho obyvateľom, aby projekt čo najviac vyhovoval potrebám verejnosti. „Food court má kapacitu približne 500 ľudí, o taký mesiac bude otvorený úplne celý, dnes sme otvorení asi na 80 percent,“ prezradil. Zámerom je priniesť na jednom mieste

Názov obchodného domu sa viackrát menil, pre mnohých Bratislavčanov to však vždy bol Prior.

Aj vy ste sa v minulosti stretávali „pri kameni“?

rozmanitú kuchyňu viacerých národov, teda aby každá z prevádzok bola iná. „Máme tu slovenskú kuchyňu, portugalskú, indickú, vietnamskú, čínsku, iránsku, izraelskú, Blízky Východ a rôzne iné chute,“ priblížil majiteľ obchodného domu.

Čo sa týka ďalších prevádzok, zdôraznil, že do Prioru nechceli priniesť svetové top-značky, ale také, ktoré oslovia bežného Bratislavčana. V obchodnom dome nájdete potraviny, drogeriu,

papiernictvo, oblečenie či hračky a ďalšie cenovo prijateľné produkty.

Na prízemí budovy je aj výstava, ktorá približuje vznik pôvodného Prioru, môžete si tam pozrieť aj dobové predmety zo 60. a 70. rokov 20. storočia. Súčasťou priestorov je tiež Street Art Gallery, ktorú tvoria diela 20 výtvarníkov z piatich krajín. O túto výzdobu sa postaral Street Art Festival, vďaka ktorému môžeme v posledných rokoch vidieť rôzne diela na okolitých budovách (hotel Kyjev či známy lišiak). (ms)

Foto: Marian Dekan, Matúš Husár

Viac foto a video na www.banoviny.sk

TIP OD VÁS Pred cintorínom parkujeme oveľa horšie

Parkovisko pri hornom vstupe.

KARLOVA VES
Viacerí Bratislavčania boli zaskočení, keď si po návšteve cintorína Slávičie údolie našli na aute papuču. Na parkovisku pred oboma vstupmi už totiž platia iné pravidlá, čo môže vodičom skomplikovať život najmä pred nadchádzajúcimi Dušičkami.

Náš čitateľ Jozef, ktorý chodí do Slávičieho údolia pravidelne, upozornil, že bezplatné parkovisko pred cintorínom býva plné aj počas bežných dní, keďže ho často využívajú študenti z neďalekých vysokoškolských internátov či návštevníci obchodného centra. Navyše, pri hornom vstupe pribudlo 8 boxov vyhradených pre elektrické vozidlá počas nabíjania. „Nič proti elektromobilite, ale pri súčasnom nízkom počte elektromobilov by vzhľadom na pretrvávajúce parkovacie problémy stačil jeden, prípadne dva stojany,“ myslí si Jozef.

ký autobus nevidel, plocha býva celé dni prázdna,“ tvrdí Bratislavčan Ivan, ďalší náš čitateľ.

Mesto argumentuje, že ide o novozriadené parkovisko pre turistické autobusy v kapacite, ktorú v danej oblasti potrebuje a ktorú aj turistické autobusy plne využívajú. Takže s výnimkou pre osobné autá aspoň počas Dušičiek, keď na cintorín smerujú stovky ľudí, rátať nemôžeme. „V súčasnosti o dočasnom dopravnom značení na také krátke obdobie a na pomerne malú parkovaciu plochu neuvažujeme, vzhľadom na náročné procesy, ktoré takémuto vyhradeniu predchádzajú,“ vysvetľuje hovorkyňa ma-

gistrátu Katarína Rajčanová. Návštevníci cintorína majú podľa nej k dispozícii veľké parkovacie plochy bližšie ku vchodu.

Problémové parkovanie pri hornom vstupe na cintorín sa však v blízkej budúcnosti riešiť bude, a to v rámci celomestskej parkovacej politiky. „Mesto už teraz, aj na základe podnetov mestskej časti Karlova Ves, pripravuje zmenu organizácie horného parkoviska s obmedzením dlhodobého státia tak, aby bolo parkovisko k dispozícii návštevníkom cintorína, čo je aj účel, pre ktorý bolo toto parkovisko vytvorené,“ spresňuje hovorkyňa. (ac)

Foto: Matúš Husár

RM plus s.r.o.
www.rmplus.sk
rmplus@rmplus.sk

- ZIMNÉ ZÁHRADY
- DREVENÉ ALTÁNKY
- LETNÉ TERASY
- ZASKLENIE TERÁS a ALTÁNKOV
- PRESTREŠENIA Lexan Polycarbonát
- PERGOLY

Slovenský výrobok

Vysoká kvalita preverených prác

0907 968 628 0907 585 232

Regulované parkovanie spustia neskôr

NOVÉ MESTO
Až od 1. decembra spúšťa Nové Mesto pilotnú zónu rezidentského parkovania v okolí Tehelného poľa. Miestni poslanci schválili opätovný posun účinnosti VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel. Dôvodom je nevyhnutnosť zopakovať verejné obstarávanie na informačný systém pre regulované parkovanie, ale aj komunikácia s obyvateľmi. Nariadenie malo pôvodne platiť od 1. mája. (TASR)

Mesto hľadá nové nápady

BRATISLAVA
Bratislava sa pridá k mestám spojeným v globálnej iniciatíve Climathon. Cieľom je zvýšiť povedomie o klimatickej kríze a podporiť zapojenie ľudí do riešenia. Počas vikendu 13. až 15. novembra budú účastníci tvoriť riešenia, ktoré môžu pomôcť Bratislave zmierniť dopady klimatických zmien. Zaujímavci sa môžu prihlásiť cez stránku <https://climathon.climate-kic.org/bratislava>. Mesto zverejní dáta, ktoré im pomôžu lepšie pochopiť problémy v oblasti verejnej dopravy, životného prostredia či kvality života. (ts)

Nevyhadzujte knihy
darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

ZUBNÁ AMBULANCIA A AMBULANCIA IMPLANTOLÓGIE
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
ošetříme každého, kto nám zavolá
0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

TRÁPI VÁS STARÁ PROTÉZA?

NEDRŽÍ? NEVIETE SA NAJEŠŤ? NEUSMIEVATE SA?

Vďaka fixnej protéze si budete môcť opäť užívať život naplno!

+421 245 691 979 alebo www.fixneprotezy.sk
Antolská 4, 851 07 Bratislava

SAPELI

ZĽAVA NA DVERE A ZÁRUBNE IBA V OKTÓBRI

Pridte do SAPELI CENTRA v OC KORZO, Pestovateľská 13, a ku všetkým dobrým predajcom

Viac na www.sapeli.sk

Základy pre prvý slovenský mrakodrap Eurovea Tower sú už hotové

Tri dni a noci nepretržitých prác si vyžiadala betonáž základovej dosky pre prvý slovenský mrakodrap Eurovea Tower s výškou 168 m. Ide o najhrubšie základy bytového domu, aké sa kedy na Slovensku vybudovali. Rozšírenie obľúbeného komplexu Eurovea na dunajskom nábreží tak napreduje podľa plánov.

Ešte pred samotnou realizáciou tri metre hrubej základovej dosky pod budúcim mrakodrapom však bolo potrebné vykonať veľa dôležitých krokov. „Okrem toho, že základy prvého slovenského mrakodrapu navrhovali najlepší odborníci na statiku, nezávisle sme preverovali správnosť riešenia druhým statikom, ktorý robil audit návrhu a kontroloval správnosť navrhovaného riešenia. Aby sme overili vlastnosti zemín z geologického prieskumu, urobili sme skúšky pilót, ktoré nám ukázali reálnu nosnosť podložia a tým potvrdili správnosť návrhu. Až po mesiaci prác na viazaní výstuže v tejto doske sme pristúpili k samotnej betonáži,“ vysvetlil Ľuboš Kaštan, projektový manažér JTRE.

Stavbári pred začiatkom betónovania naviazali oceľovú betonársku výstuž s celkovou hmotnosťou 1 880 ton, objem betónu základovej dosky je až 7 050 metrov kubických. „Najhrubšie prúty výstuže majú priemer 4 centimetre a dĺžku 12 metrov, každý váži 120 kilogramov. Betón dovážali na stavbu autá s domiešavačmi, ktoré sa za celý čas otočili viac ako 630-krát,“ doplnil Ľuboš Kaštan.

Betón do jamy pumpovali tri aktívne mobilné pumpy, ktoré počas nevyhnutných technických prestávok

Betonáž základovej dosky trvala nepretržite tri dni a noci.

vok dopĺňala jedna záskoková pumpa, pripravená bola aj jedna záložná pumpa.

Termíny ukončenia projektu sa podľa developera nemenili. „Zostávajú také, ako sme ich pôvodne deklarovali. Prvá časť otvorenia nákupného centra je naplánovaná na koniec roka 2022 a druhá časť, mrakodrap Eurovea Tower, v polovici roka 2023,“ priblížil projektový manažér JTRE. Ako ďalej dodal, budúci nájomcovia v nákupnej časti sa ešte riešia. Zmluvu však podpísal najväčší nájomca, ktorý do Bratislavy prinesie novú módnú značku. „Konceptia rozvoja tohto územia plne rešpektuje aj všetky princípy Eurovey 1, promiená a verejných priestorov, aby projekt dosahoval parametre a kvality novej mestskej štvrte Eurovea City.“

Developer deklaruje, že rozšírením projektu Eurovea sa promenáda na nábreží Dunaja predĺži a zjednotí. „Dôjde k zásadnému predĺženiu nábrežnej promenády. Bude sa dať používať od mosta Lafranconi až po most Apollo,“ vysvetlil architekt Radoslav Grečmal z ateliéru GFI, ktorý stavbu pripravuje. Podľa neho sa tiež výrazne zníži hustota dopravy na Pribinovej ulici, keďže sa väčšina parkovacích miest presunie do podzemia. „Konečným cieľom nášho návrhu a realizácie je jasne, čitateľne a bezkolízne rozšíriť mestské centrum o jeho novodobú, modernú časť,“ zdôraznil Grečmal.

Stavbári pred začiatkom betónovania naviazali oceľovú betonársku výstuž s celkovou hmotnosťou 1 880 ton.

Objem betónu základovej dosky je až 7 050 metrov kubických.

Stavba Eurovea 2

Celkový objem podkladového betónu – 3 104 m³
Celkový objem betónu v hrubej stavbe – 146 180 m³
Celková hmotnosť výstuže – 26 869,51 t

Základová doska pre Eurovea Tower:

Objem betónu – 7 050 m³
Hmotnosť betonárskej armatúry (výstuže) – 1 880 t
Hrúbka základovej dosky – stredná časť 3 000 mm, obvodová časť 1 350 mm, pri prieblni (spolu so stenou prieblne) 5 525 mm

Stavba napreduje rýchlo

Prípravné práce na pozemku medzi prvou etapou Eurovea a Mostom Apollo sa začali v polovici marca 2019. Vznikla stavebná jama s rozmermi 300 x 100 metrov a hĺbkou 14 metrov, s objemom 420-tisíc kubických metrov. Samotná výstavba projektu Eurovea 2 sa začala hneď po získaní právoplatného stavebného povolenia v decembri 2019. Spoločnosť Bauer pomocou štyroch vrtných súprav vyvrtala takmer 1 400 pilót s celkovou dĺžkou bezmála 22 kilometrov, tvoriacich súčasť základov stavby.

V marci 2020 vybral JTRE za zhotoviteľov hrubej stavby – základových dosiek a železobetónových nosných konštrukcií – stavebné spoločnosti VHS-PS, s. r. o. a združenie Eurovea 2 pozostávajúce z vedúceho člena, spoločnosti Strabag Pozemné a inžinierske staviteľstvo s. r. o. a spoločnosti SYTIQ a. s.

kodrapom Eurovea Tower. V súčasnosti na stavbe pracuje denne priemerne takmer 300 pracovníkov. Projekt pozostáva zo šiestich stavebných objektov: rozšírenia nákupného centra Eurovea, prvého slovenského mrakodrapu Eurovea Tower s výškou 168 metrov, nábrežných rezidiencií Eurovea Riverside, administratívnych budov Pribinova X, Pribinova Y a podzemných garáží. „Naším cieľom je premyslené a komplexné dobudovanie celej zóny Eurovea City. Aby sa obyvatelia, pracujúci aj návštevníci moderného centra Bratislavy cítili príjemne, kladieme veľký dôraz na verejné priestory a klimatickú pohodu vďaka množstvu zelene. Obľúbená dunajská promenáda sa rozšíri o nábrežný park s výmerou 25-tisíc štvorcových metrov a nový aktivný park rozdelený na tri zóny podľa vekových kategórií. Na Pribinovej ulici pribudne alej stromov poskytujúca tieň a pred vstupom do mrakodrapu vznikne nové námestie s vodným prvkom,“ priblížil plány výkonný riaditeľ JTRE Pavel Pelikán.

O bývanie pri Dunaji je záujem

Predaj bytov sa začal v lete minulého roka a doteraz sa v oboch rezidenčiách predalo už viac ako 70 percent z celkovo 485 rezidiencií. „Na žiadnom projekte sme doteraz nezaznamenali taký obrovský záujem o kúpu bývania ako v prípade Eurovea Tower a Eurovea Riverside. Od začiatku sa byty predávali rýchlym tempom. Dopyt utíchol jedine tesne po vypuknutí pandémie koronavírusu, ale po krátkom čase sa záujemcovia začali opäť ozývať a podpísovanie nových zmlúv sa rozbehlo hneď, ako bola opäť možnosť osobne sa stretávať. Predávajú sa rovnako byty všetkých cenových kategórií v mrakodrape aj v nábrežnej časti,“ uviedol Ivan Bratko, vedúci predaja rezidenčných projektov JTRE.

Rozšírenie nákupného centra Eurovea 2 bude o 25 000 m² obchodnej plochy, spolu s existujúcou Eurovea 1 tak dosiahnu 85 000 m². Eurovea Tower bude mať 45 poschodí, dosiahne výšku 168 metrov a bude v nej 389 rezidiencií. Eurovea Riverside bude mať 7 poschodí a 96 rezidenčných jednotiek. Súčasťou sú aj podzemné garáže so 1 400 parkovacími miestami. (ts, nc) ■

Foto: Marian Dekan, JTRE, vizualizácia JTRE

Mrakodrap Eurovea Tower, ktorý vyrastie do výšky 168 m, bude dominantou nového centra Bratislavy.

Do dražby areálu Mičurín sa zapojí mesto

STARÉ MESTO

Napriek napätému rozpočtu mestskí poslanci odsúhlasili zámer magistrátu zapojiť sa do dražby areálu Mičurín pri Horskom parku.

„Mnohí si pamätáme na situáciu, keď hrozilo faktické zničenie areálu v lukratívnej oblasti developerským projektom. Mesto si uvedomuje významnosť tohto územia a aby sa podobná situácia nezopakovala, chce ho definitívne ochrániť pre Bratislavčanov, ktorí Mičurín historicky využívali na oddych či záujmové akti-

vity,“ vysvetlila hovorkyňa Katarína Rajčanová. Ide o areál, v ktorom sa nachádza letné kúpalisko či budova Ekoiuventy, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. Kúpalisko, budova ani pozemky, na ktorých stojí, nie sú súčasťou dražby. Získanie areálu bývalej Ekoiuventy plánuje hlavné mesto zrealizovať s podporou a finančnými zárukami zo strany ministerstiev a iných subjektov, ktoré sú naklonené vízií rozvoja územia v oblasti rekreačie so zachovaním jeho prírodných a kultúrnych daností.

Budova Ekoiuventy a letné kúpalisko je v správe Ministerstva školstva SR, areál Mičurín je v rukách súkromníka Arca Capital, ktorý sa rozhodol ponúknuť ho do dražby. Tá sa bude konať už v pondelok 5. októbra. Vyvolávacía cena pozemkov je 13,5 mil. eur.

(ts)

Foto: Matúš Husár

K jubileu môžete darovať strom

Do iniciatívy na podporu zelene 10 000 stromov sa môžete zapojiť rozličnými spôsobmi.

BRATISLAVA

Magistrát spustil kampaň na podporu zelene 10 000 stromov, ktoré plánuje vysadiť do roku 2022. Do tejto iniciatívy sa dá zapojiť rôznym spôsobom, strom môžete dokonca niekomu menovite darovať.

Pre podporu svojej iniciatívy hľadá mesto partnerov nielen medzi firmami a inštitúciami, ale oslovilo aj verejnosť. Všetci môžu prispieť - svojím voľným časom, prácou či peniazmi, ktorú venujú na výsadbu stromov. Strom môžete tiež darovať, napríklad niekomu na okrúhle narodeniny - váš dar bude zároveň darom celému mestu. Takýto strom bude označený ako súčasť 10 000 stromov s uvedením darcu aj obdareného. „Za 14 dní od spustenia kampane prejavilo záujem podporiť iniciatívu 10 000 stromov do dvesto jednotlivcov. O originálny nápad da-

rovať strom mestu a zároveň niekomu zo svojich známych, napríklad k jubileu, prejavilo záujem približne desať ľudí,“ informovala hovorkyňa mesta Katarína Rajčanová.

Ako pripomenul primátor Matúš Vallo, zeleň chráni ulice pred prehrievaním, zlepšuje kvalitu ovzdušia, zmierňuje následky príválkových dažďov a poskytuje útočisko pre živočíchy a hmyz. „Od roku 2019 sme vysadili vyše 1 000 stromov, z čoho 271 stromov bolo v rámci náhradnej výsadby a 745 stromov bolo v rámci normálneho sadenia. Napriek tomu, že Bratislava má veľké ekonomické a finančné problémy a veľa energie dávame do boja s druhou vlnou pandémie, nechceme zastaviť v témach, ktoré sú dôležité pre naše mesto, a jednou z nich sú stromy,“ skonštatoval.

Jednou z najväčších bariér pri výsadbe sú navonok voľné

plochy, ktoré sú však zaťažované inžinierskymi sieťami. Za zasadnením jedného stromu je preto veľa preverovania, či je dané miesto na to vhodné. Rovnako dôležité je postarať sa o to, aby zeleň po zasadnení aj prežila. Starostlivosť po výsadbe trvá minimálne tri roky, náklady na výsadbu jedného vzrastlého stromu vrátane povýsadbovej starostlivosti sú približne 700 eur.

„Hlavná výsadbová sezóna trvá od začiatku októbra, kým neprídu prvé výrazné mrazy. Zasadnené stromy vtedy majú najlepšie podmienky, aby sa uchytili. Už na novembere preto pripravujeme prvé podujatie spoločného sadenia stromov v Horskom parku,“ doplnila hovorkyňa mesta.

Všetky informácie nájdete na novej stránke www.10000stromov.sk. (ac)

Foto: FB Matúš Vallo má rád Bratislavu

Jazdecká polícia – drahá paráda?

BRATISLAVA

Primátor Bratislavy sa zaoberá budúcnosťou jazdeckej mestskej polície. Priзнаl, že jednou z možností je aj jej zrušenie.

„Mám to na stole, bavíme sa o tom. Rozpočet je 180-tisíc až 200-tisíc eur. Je tam myslím päť koní a sedem ľudí. Každý kôň môže robiť hodinu či dve. Je to podľa mňa paráda, na ktorú momentálne nemáme peniaze,“ vysvetlil primátor Matúš Vallo s tým, že ho bude zaujímať aj názor nového náčelníka mestskej polície Miroslava Antala. Ten do funkcie nastúpi 1. januára 2021. (TASR)

Nová petícia proti hazardu

BRATISLAVA

Bratislava vyhovie požiadavkám novej petície za zákaz hazardu, za ktorou stoja občianski aktivisti z iniciatívy Zastavme hazard.

Rozhodli o tom mestskí poslanci, ktorí požiadali primátora Matúša Valla, aby vyhovel petícii a spustil proces prípravy všeobecne záväzného nariadenia (VZN) o zákaze umiestnenia herní v zákonom stanovených budovách, vrátane kasín. Vallo deklaroval podporu. Pod petíciou je 104 516 podpisov Bratislavčanov, z toho 73 434 je platných. Absolútny zákaz herní v Bratislave už platil, avšak len od mája 2017 do 28. decembra 2018. Prijaté VZN totiž nebolo v súlade so zákonom. (TASR)

Dokončia električkovú radiálu v sľúbenom termíne?

KARLOVA VES/DÚBRAVKA **Dokončenie rekonštrukcie Dúbravsko-karlovej radiály sa už raz posúvalo, a to z polovice septembra na 26. október tohto roku. Dodržia nový termín?**

„Termín dokončenia Dúbravsko-karlovej radiály stále platí,“ uviedla pre náš web bratislavskenoviny.sk hovorkyňa mesta Katarína Rajčanová s tým, že práce a ich postup kontroluje stavebný dozor aj z hľadiska termínov. Ak sa teda nič mimoriadne nestane, 26. októbra by tu už mali premávať električky.

Dopravná situácia v tejto časti Bratislavy je náročná nielen pre vodičov, ale aj pre chodcov. Magistrát preto viackrát apeloval na zhotoviteľa rekonštrukcie, aby dbal na ich bezpečnosť a prípadné zmeny v teréne dostatočne vyznačil. „Snahou hlavného mesta boli priechody pre peších upravené v čo možno najväčšom rozsahu ako bezbariérové, výkopy pre základy trakčných stožiarov sa ohradili drevenými zátarasami. Od času, kedy hlavné mesto postavilo platby zhotoviteľovi za nedodržiavanie bez-

pečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP), sa situácia výrazne zlepšila,“ uviedla hovorkyňa mesta pre TASR.

Posledná etapa rekonštrukcie bola podľa pôvodného plánu pri podpise zmluvy so zhotoviteľom stavby naplánovaná od mája do septembra tohto roku. Dôvodom niekoľkotýždňového oneskorenia, ku ktorému došlo pri tejto etape, je podľa magistrátu predovšetkým neskorší začiatok rekonštrukcie spôsobený koronaviírusom. Zhotoviteľ stavby nemohol pre povinnú ka-

ranténu nasadiť svojich pracovníkov z Česka. K sklzu prispeli i ďalšie komplikácie, napríklad nevyhnutná prekládka vedenia vysokého napätia, s ktorou pôvodný projekt nerátal, odhalenie nevhodného podlažia na Molecovej ulici či zdegradovanej ochrany potrubia kanalizácie.

Rekonštrukcia Dúbravsko-karlovej električkovej radiály sa začala 22. júna 2019. Realizuje ju výsúťažené konzorcium firiem DK Radiála. Modernizáciu zaplatia z európskych peňazí. (ms)

MARIANUM
POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVA

Áno! A ďalšie nové služby...

www.marianum.sk

Pleseň na nohách a nechtoch je infekcia.

Použitá biotechnológia eliminuje plesne priamym parazitizmom a je odborníkmi považovaná za najbezpečnejšiu technológiu. Mikroorganizmus *Pythium oligandrum* preniká svojimi vláknami do buniek parazita (plesne alebo kvasinky) a čerpá z neho pre svoju výživu potrebné látky. Po vyčerpaní parazita prestáva aktivita Múdrej huby a táto odrastá s nechtom alebo pokožkou, pretože nie je schopná si obstaráť živiny z ničoho iného, než z plesní a kvasiniek. Pre nohy a nechty náchylné k výskytu plesní sú prípravky z rady Biodeur: pre nohy postihnuté plesňou **Biodeur 3x1g**, špecialista na nechty **Múdra huba Pythie Biodeur Nail**, pre preventívnu ochranu proti plesniam **Múdra huba Pythie Biodeur Prevent** a proti potivosti a zápachu nôh zázypový prášok **Múdra huba Pythie Biodeur Prevent Foot Powder**. Prípravok **Biodeur** sa vyrába aj v biokvalite – **Múdra huba Bio Biodeur 3x5g**.

Prípravky s Múdrou hubou dostanete vo svojej lekární alebo u svojej pedikérky.

Na Vaše otázky radi odpovieme na e-mailovej adrese: pythium@pythium.cz
Informácie na: www.pythium.eu

Výrobca:
Bio Agens Research and Development – BARD, s.r.o.

B•A•R•D• **Múdra huba ju zastaví.**

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na

www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny

Píšte, pýtajte sa, komentujte

Zdá sa to nemožné.

Kým to neurobiš.

HORN BACH

S nami to zvládnete.

Vybrať dobré osvetlenie do interiéru je celkom veda

BRATISLAVA

Aby ste sa v sortimente lepšie zorientovali, odborníci z Hornbachu pre vás pripravili prehľad toho najdôležitejšieho, na čo narazíte v oddelení svetiel.

Stropné osvetlenie, tzv. prisaďené, je také osvetlenie, pri ktorom nevidíte záves (lanko, kábel), a je teda „prilepené“ priamo na strop. Ušetrí vám to síce veľa miesta, na druhej strane však nie je takým výrazným estetickým prvkom interiéru ako napríklad lusty. Rátajte tiež s tým, že vo veľkých miestnostiach ich

budete potrebovať viac, pretože jedno stropné osvetlenie neosvetlí veľké plochy.

Závesné svietidlá a lustre sú klasické hlavné svetlá, ktoré by mali byť najvýraznejším

svetelným zdrojom miestnosti. Najčastejšie sa stretavame s osvetlením, ktoré

je zavesené na lanku alebo tyči, a zároveň je výrazným prvkom interiéru. Podľa typu a materiálu lustra treba rátať s pevnosťou závesu (hlavne u robustnejších typov), dĺžkou závesu (tú si môžete nastaviť podľa svojich potrieb) a umiestnením v miestnosti.

Bodové osvetlenie (spotové) sa vyrába v rôznych variantoch (napr. jednobodové, päťbodové alebo viacbodové). Dnes si už môžete počet svetiel, koľajníc aj spojky variabilne zložiť podľa svojich potrieb. Bodovky sú veľmi flexibilné, svetlo si nastavíte tam, kde potrebujete. Môžete ich umiestniť na strop, stenu,

Čo je optimálne

BRATISLAVA

Pre optimálne osvetlenie miestnosti by ste mali dať pozor najmä na farbu svetla a smer dopadu.

Pri smere dopadu je potrebné rozlišovať medzi hlavným interiérovým osvetlením, pracovným svetlom a svetelnými kontrastmi.

■ Hlavné osvetlenie

Stropné osvetlenie uprostred miestnosti je klasickým a univerzálnym zdrojom svetla v interiéru. Vďaka stropným reflektrom a rôznym svetelným zdrojom, ktorých kužele sa prekrývajú, možno vytvoriť sofistikované efekty, ktoré miestnosť uvedú do úplne iného svetla.

■ Pracovné svetlo

Pre radosť vašich očí by písacie stoly, pracovné plochy a čitateľské kútiky mali byť osvetlené jasne a vhodne pre čítanie. K hlavnému osvetleniu je preto vhodné pridať stolové lampy a osvetlenie pracovného stola.

■ Svetelné kontrasty

Ide o decentné podčiarknutie určitých detailov v miestnosti, napríklad vitríny, sochy či maľby. Pozor však na prehnanú krikľavosť, to by mohlo atmosféru v celej miestnosti zničiť.

(bn)

Rozjasni si svoj domov

Nástenné svietidlá

Bodové svetidlo Wood
- GU10
10303903

16⁹⁵

PHILIPS Bodové svetidlo Paisley
- GU10
6809684

17⁵⁰

Závesné svietidlo Lubenham
- 3x 28 W/E27
10141209

133.-

Závesné svietidlá

1

2

3

4

5

6

Vyše 1300 ďalších druhov svietidiel nájdete na hornbach.sk/interierove-svietidla

Tipy pre správne osvetlenie

- Jednotlivé zdroje svetla by malo byť možné zapínať samostatne.
- Svietidlá s nastaviteľným a otočným podstavcom umožňujú väčšiu flexibilitu.
- Miestnosti sa zdajú dlhšie, keď je svetlo nasmerované proti stene.
- Svetlo, ktoré svieti do hornej časti miestnosti, vytvára harmonickú atmosféru.

HORNBACK Projektový tip

HORNBACK

Chcete inštalovať káble v byte sami?

BRATISLAVA

Pri montáži káblov vždy pamätajte na bezpečnostné pokyny a zložitejšie úkony prenechajte odborníkom.

Každopádne pri inštalácii káblov napojených na rozvody vypnite poistky a zabezpečte, aby elektrinu nespustil niekto iný. Všetko zapojenie a skúšanie elektriny môžu robiť len kvalifikovaní a oprávnení pracovníci.

Vedenie káblov v stene

Najprv si rozvrhnite, kadiaľ chcete káble viesť. Ak nemáte istotu, radšej urobte

diagnostiku existujúcich rozvodov elektriny či vody pod omietkou, vyhnete sa nepríjemnostiam pri ich porušení či prerušení. Pri plánovaní šírky a hĺbky vysekávanej drážky berte do úvahy hrúbku a množstvo káblov, ktoré chcete otvorom viesť. V prípade záhybov radšej vytvárajte drážku s tupým uhlom, kabíť len kvalifikovaní a oprávnení pracovníci.

Výborným pomocníkom, ktorý nám umožní rýchlo, ľahko a presne vymedziť drážku pre kabeláž, je drážkovacia fréza, ale stačila by tiež uhlová

brúska čiže „flexa“. Po narezaní strán drážky je veľmi jednoduché dosekať zvyšok drážky.

Do vytvorenej drážky vložíme kábel, ktorý možno fixovať napr. sponami alebo sadrou. S rozvojom techniky rastie požiadavka na záložnú kabeláž, preto radšej ukladajte káble do dutého potrubia tzv. husieho krku, ktorý vám v budúcnosti umožní vložiť ďalšie káble bez potreby zásahov do steny

Vedenie káblov po stene v chrániči

Ak vám to situácia umožní, potom je najjednoduchším spôsobom inštalácie vedenie káblov po stene pomocou upevňovacích zverných spôn a chráničky. Zverné sponky inštalujte v rozostupoch cca 30 až 40 cm. Sponky upevnite pomocou fixačných hmoždínok a vrutov do predvŕtaných otvorov. Chráničku vložte do spony a cez ňu jednoducho pretiahnite inštalovaný kábel. Všetky káble, bez ohľadu na to, na ktorom podklade budú, sú vedené iba vodorovne alebo zvislo. Ak potrebujete kábel ohnúť, spony inštalujte v oboch smeroch blízko záhybu tak, aby ste chráničky na vedenie kábla na koncoch dostatočne fixovali.

Vedenie káblov po stene pomocou dvojdielných zaklapávacích príchytiek

Istejšiu fixáciu kábla na stenu nám uľahčujú dvojdielne zaklapávacie príchytiky. Vo zvislom smere môžu byť vzdialenosti svoriek o niečo väčšie ako vo vodorovnom smere. Tak je kábel lepšie uchytený. Princíp inštalácie kábla je veľmi jednoduchý. Kábel sa vloží do spodnej časti príchytiky a fixuje sa vrchnou časťou prostým zaklapnutím. Pri zmene smeru kábla by mala byť príchytka umiestnená v blízkosti káblového ohybu na oboch stranách, aby sa stabilizoval uhol.

(bn)

Areál zdravia Zlaté piesky upadá, čo s tým spraví mesto?

RUŽINOV

O obnove areálu na Zlatých pieskoch sa hovorí roky, no zatiaľ zostáva pri slovách. Chatky z čias socika, ktoré prenajíma súkromník, sú biedne, hoci stále vedia prilákať ľudí so zmyslom pre nostalgiu. Exkluzívna lokalita upadá, pritom má na to, aby sa využívala celoročne.

Hanba Bratislavy, starostlivosť o areál na amatérskej úrovni - aj takto reagovali čitatelia na našu skúsenosť z kempingu na Zlatých pieskoch, uverejnenú na webe bratislavskenoviny.sk. Kolegyňa Ingrid strávila pár dní aj v kempingu v maďarskej dedinke Lipót asi 40 km od Bratislavy, takže mohla porovnávať.

„Vtedy si uvedomíte, ako biedne sú na tom naše Zlaté piesky,“ konštatovala. Neporovnateľná je úroveň ubytovania, hygienických zariadení, reštauračných a ďalších služieb, ale aj prístup zamestnancov. Jedno z mnohých sklamaní kolegyne: „Na Zlatých pieskoch sme zvolili drevené chatky ako nostalgiu za detstvom. Za 32 eur na noc (plus 2 eurá auto, plus 1,70 eura daň z ubytovania/deť/osoba) sme nemali veľké oči. Že ich zvonku pomaly pohlcujú pavučiny, na to ste pripravení, ale že pavučiny nikto neodstráni ani vnútri, to vás trochu zarazí. Navyše, namiesto tri týždne vopred objednaných chatiek sme

Niektoré chatky z čias socika už prešli rekonštrukciou, no nestačí...

dostali iné, v našich už niekoho ubytovávali...“ (Reportáž nájdete na <http://bit.ly/zlate-piesky>).

Je mesto spokojné?

Ubytovacie zariadenia (služby kempingu) poskytuje v Areáli zdravia Zlaté piesky spoločnosť INTERCAMP, s ktorou má mestská organizácia Správa telovýchovných a rekreačných zariadení (STaRZ) päť nájomných zmlúv. Všetky sú na dobu neurčitú, pričom niektoré majú dátum spred 14 rokov. Tri zmluvy sa týkajú prevádzky ubytovacích zariadení, dve požičovne športových potrieb a vodných plavidiel. Konkrétne zmluva na prenájom časti pozemku na autokemping, recepciu, 10 bungalovov a 40 zrubových chatiek je z roku 2016.

Keď zisťujeme, či zamestnanci STaRZ z času na čas

kontrolujú kemping, ktorý zverili súkromníkovi, a ako sú s ním spokojní, dostávame nejasnú odpoveď. „Za kvalitu poskytovania služieb je výlučne zodpovedný nájomca, s ktorým boli podpísané uvedené zmluvy... V tejto veci preto odporúčame obrátiť sa priamo na poskytovateľa,“ uviedla Katarína Hložková, právnička a kontrolorka STaRZ. Zároveň ubezpečila, že s firmou INTERCAMP budú rokovať o skvalitnení služieb pri komplexnej revitalizácii Areálu zdravia Zlaté piesky. „Veríme, že výsledok vzájomných rokovaní by mal smerovať k zlepšeniu už najbližšiu sezónu v lete 2021.“ Komplexný materiál týkajúci sa Areálu zdravia Zlaté piesky má byť predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva do konca tohto roka. „Materiál by mal najmä faktograficky opísať existujúci stav vrátane možných riešení. Ich základom by mala byť následne medzinárodná verejná anonymná projekto-

neurčito hovorkyňa.

Spoločnosť INTERCAMP zjavne nemá v pláne vložiť do kempingu výrazne viac peňazí ako doteraz. Ako nás informoval konateľ firmy Richard Rosipal, v priebehu posledných piatich rokov investovali do skvalitnenia ubytovacích služieb asi 100-tisíc eur. Investície sa týkali najmä rekonštrukcie viac ako 25 chatiek vrátane výmeny inventára, kompletnej rekonštrukcie kúpeľní v bungalovoch, kde tiež vymieňali inventár, vybudovania solárneho ohrevu vody pre sociálne zariadenia a sprchy pre hostí kempingu ap. „V rokoch 2018 a 2019 sa kompletne zrekonštruovali sociálne zariadenia pre kempových hostí v sume asi 73 500 eur, pričom na túto investíciu bol dohodnutý zápočet so STaRZ,“ spresnil Rosipal. Do blízkej budúcnosti však nič veľké nesľubuje: „Mali sme záujem o rekonštrukciu ďalších chatiek, aj o opravu terás na bungalovoch, obmenu niektorých súčastí interiéru, po tejto ťažkej sezóne však musíme veľmi zvažovať každý výdavok. Ale veríme, že niečo sa podarí.“ Návštevnosť kempingu, na rozdiel od kúpaliska, klesla v súvislosti s Covid v júli a auguste na 60 až 65 % vlaňajšej návštevnosti. Vyhovený a zmodernizovaný kemping v atraktívnej lokalite by pritom dokázal prilákať ľudí aj mimo sezóny. Tá by sa napokon ani nemusela končiť. (ac)

Foto: Matúš Husár

Dežova búdka na hračky

DÚBRAVKA

Na ihrisku pri Parku na Fedákovej v Dúbravke postavili jedinečnú búdku venovanú hračkám.

Deti si do nej môžu uložiť hračky po skončení hry na ihrisku a prípadne hračky, lopty, športové pomôcky venovať do „hračkárskeho kolotoču“ v štýle požičaj, vymeň, pohraj sa a vráť. Pred dvomi rokmi v parku pribudli originálne vtáčie búdky s motívmi Deža Ursinyho, vlni Dežova knižnica, tento rok je to Dežova búdka na hračky. Nie je to náhoda, umelec, ktorý roky žil a tvoril na Fedákovej ulici, mal veľmi rád deti. (ts)

Foto: MČ Dúbravka

Magistrát predstavil ďalšiu nájomnú bytovku

PETRŽALKA

Po projekte bytového nájomného domu na Terchovskej ulici v Ružinove predstavilo mesto ďalšiu na Muchovom námestí v Petržalke.

V petržalskej lokalite za Starým mostom má pribudnúť dom so 103 mestskými bytmi na ôsmich podlažiach, z nich 52 bude nájomných. „Napriek dôležitým povolaniam, ktoré v meste potrebujeme – pre mestských policajtov, opatrovateľky, hasičov, zdravotné sestry, učiteľov,“ in-

V novom dome na Muchovom námestí má byť 103 mestských bytov.

V projekte sa ráta aj s verejným parkom.

formoval magistrát na webe bratislava.sk. Ďalších 51 bytov je vyčlenených pre ľudí z reštituovaných bytov, ktorých je v Bratislave viac ako 500. Mesto má totiž zákonnú povinnosť zabezpečiť im náhradné bývanie, no už celé roky nemá takúto možnosť. Preto musí majiteľom reštituovaných bytov doplácať rozdiel medzi trhovým a re-

gulovaným nájomným. Projekt mestského nájomného bývania na Muchovom námestí prináša aj občiansku vybavenosť a verejný park s aktivitami pre mládež, rodiny s deťmi či seniorov. S výstavbou by sa malo začať v rokoch 2022/2023, záleží na tom, či sa získajú všetky potrebné povolenia. (bn)

Foto: Magistrát

Paradontóza začína zápachom z úst.

V starostlivosti o chrup a dutinu ústnu ponúka nové riešenie Múdra huba *Pythium oligandrum*. Svojou unikátnou schopnosťou rozrušiť biofilmy nedáva patogénnym baktériám a ďalším mikroorganizmom možnosť sa v nich ukryť. Na trhu sú ústne vody pripravené zo suchej zmesi Bio Plus alebo šumivé tablety Múdra huba Pythie Bio Plus. Výplachové kúry týchto prípravkov chránia od krvácanosti ďasien, začiatkových príznakov zápalu ďasien a zápachu z úst. Prípravky sa osvedčili pri kvasinkových infekciách, napríklad po chemoterapii, keď predstavujú jednu z mála dostupných alternatív pre zdravotne oslabených jedincov alebo osoby s rezistenciou či alergiou na chemické látky ústnej hygieny. Dezinfekčný mikroorganizmus *Pythium oligandrum* predstavuje predeľ medzi hubami a riasami. *Pythium oligandrum* preniká svojimi vláknami do buniek parazita (plesne alebo kvasinky) a čerpá z neho pre svoju výživu potrebné látky. Podstatou pôsobenia je aj produkcia enzýmov. Na podklade výživovej a priestorovej

kompetície tak vytlačá z priestorov patogénne plesne, kvasinky a baktérie. Po splnení úlohy (vyčerpanie parazita) uvoľňuje priestor pre znovuosídlenie tzv. normálnou mikroflórou. Použitá biotechnológia eliminuje plesne a kvasinky priamym parazitizmom a je odborníkmi považovaná za najbezpečnejšiu technológiu dostupnú na súčasnom trhu.

Prípravky s múdrou hubou dostanete vo svojich lekárňach alebo u svojej dentálnej hygieničky.

Na Vaše otázky radi odpovieme na e-mailovej adrese: pythium@pythium.cz. Informácie na: www.pythium.eu

Výrobca: Bio Agens Research and Development – BARD, s.r.o.

Zničte paradontózu hubou.

aquaparksenec.sk

V Senci pondelky pre seniorov!

6,90 €
na celý deň

Bežná cena je 19,90 €.
Platí pre seniorov od 60 rokov počas zimnej sezóny, od septembra do mája.

Oprava poteší najmä cyklistov

NOVÉ MESTO

Mesto Bratislava začalo s opravou Cesty mládeže v lesoparku, a to v úseku od Snežienky po konečnú autobusovú zastávku číslo 43 Sanatórium.

Najväčšiu zmenu majú po obnove pocítiť cyklisti, keďže je to najviac frekventovaná cyklotrasa v lesoparku Železná studnička – Biely križ. Kompletná obnova sa bude týkať aj chodníkov a obrubníkov. Spolu ide o 3 760 m² cestnej komunikácie a 2178,4 m² chodníka. Oprava bude trvať asi do začiatku novembra, cesta bude po celý čas opráv prístupná. Premávať bude aj linka MHD 43 až po konečnú zastávku. (TASR)

Železničná trať obnovia

DEVÍNSKA NOVÁ VES

Železničná trať Devínska Nová Ves - štátna hranica SR/ČR sa bude modernizovať.

Zmluvu na modernizáciu trate vo výške takmer 275 mil. eur podpísali Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) s taliansko-slovenským združením spoločností ICM S. a spoločnosťou Váhostav – SK. Stavebné práce sú plánované na viac ako tri roky, investícia bude financovaná z prostriedkov Európskej únie cez Nástroj na prepájanie Európy (CEF). Modernizácia sa realizuje cez žltý FIDIC „na projektuj a postav“.

(ts)

Stačí domov na dva roky, aby človek začal odznova?

NOVÉ MESTO

Dostal šancu, o akej ani nešiel. Pán Eugen je jeden prvých ľudí bez domova, ktorí v rámci programu Housing Cverna získali kľúč do vlastného bytu, do bezpečia a súkromia. Ale len na dva roky, ktoré nedávno uplynuli. Dá sa za ten čas osamostatniť, začať nový život?

Projekt Housing Cverna, využívajúci prvky prístupu Najskôr bývanie (Housing First), spustilo občianske združenie Vagus v júni 2018. V pilotnej fáze umožnili dôstojné bývanie v objekte Novej Cvernovky na Račianskej ulici štyrom ľuďom bez domova. V priebehu dvoch rokov tak mohli riešiť najnaliehavejšie problémy, s ktorými si počas života na ulici nevedeli rady. Začínali od nuly, ale s nádejou, že raz si bývanie budú môcť zabezpečiť sami, garsonku alebo aspoň zdieľanú izbu. Pravda, len vďaka stabilnej práci, ktorú si dokážu získať a udržať. Ide to však oveľa ľahšie, keď je človek vyspatý a v bezpečí.

„Zmyslom nášho projektu je poskytnúť najohrozenejším obyvateľom Bratislavy po-

trebné zázemie. Ich najväčším problémom je práve to, že nemajú domov. Trvalé bývanie, hoci obmedzené na dva roky, im umožnilo venovať sa sebe, nielen bojovať o prežitie. Mnohých trápili zdravotné problémy, nahromadené dlžoby, narušené rodinné vzťahy, nemali trvalé zamestnanie, čiže ani pravidelný príjem... To všetko mohli konečne začať riešiť,“ približuje výkonná riaditeľka združenia Vagus Alexandra Kárová. Prvé dva mesiace bývali zadarmo, až neskôr im nájom z nuly navyšovali. Najskôr platili 60 eur mesačne, potom 120 eur, postupne viac a viac, aby suma v poslednom polroku bola reálna, ako v bežnom podnájme. No nie je to tak, že by Vagus rozdával byty zadarmo, nevyhnutnou súčasťou projektu je sociálne poradenstvo. „Nechceme ľuďom iba dávať, ale vedíme ich k svojpomoci, aby sa naučili vysporiadať s bežnými, dennými problémami, aby sami začali niečo robiť pre zlepšenie svojej situácie, prevzali za ňu zodpovednosť,“ dopĺňa riaditeľka združenia. Každý nájomník v projekte

Housing Cverna preto podporoval so sociálnym pracovníkom zmluvu – sociálny kontrakt, ktorej súčasťou bol aj jeho individuálny plán. V ňom si určil ciele, ktoré pokladá pre svoju budúcnosť za dôležité. Mohli byť rôzne – okrem liečby zanedbaného zdravia či obnovenia kontaktov s rodinou napríklad rekvalifikačný kurz. A úlohou sociálneho poradcu bolo ponúkať riešenia, vďaka ktorým sa k svojim predsavzatiam postupne približoval. Alexandra Kárová priznáva, že dva roky dôstojného bývania napriek intenzívnej sociálnej podpore sú na radikálnu zmenu života málo, no v pilotnom projekte Housing Cverna to inak nešlo, keďže následne bola v pláne rekonštrukcia internátu (tá sa napokon pre nedostatok peňazí posunula). „Časové obmedzenie nám najviac sťažovalo prácu, ale napriek tejto prekážke si prví dvaja klienti už našli vlastné bývanie, ktoré si sami dokážu platiť.“ Jedným z nich, ktorý vďaka projektu dokázal začať odznova, je spomínaný pán Eugen. V ďakovnom liste združeniu napísal: „...Ten čas stačí na to, aby sa človek rozhodol a šiel vlastnou cestou.

Teraz, keď vidím spať ľudí bez domova vo výklenkoch, priam by som im, aby dostali takú istú možnosť, ako som dostal ja. Som vďačný za túto možnosť, kedy som si mohol splniť svoje túžby a postaviť sa na vlastné nohy.“

Dvaja ľudia opustili projekt predčasne, ale hovoriť o neúspechu by nebolo namieste. Len oni vedia, aký náročný je návrat do bežného života. Rovnakú príležitosť ponúka Vagus v blízkom čase ďalším ľuďom, ktorí dnes žijú na ulici. Alexandra Kárová sa teší, že po dlhých mesiacoch rokovania sa im pred pár dňami podarilo získať pre projekt ešte jeden byt, patriaci súkromníkov, takže aktuálne ich majú k dispozícii už desať. Opatrne dúfa, že možno inšpirujú aj iných majiteľov voľných nehnuteľností, aby sa zapojili. (ac)

Foto: Tomáš Halász, Marian Dekan

Prístup Housing First testuje aj mesto

Prístup Najskôr bývanie (Housing First) testuje od tohto roku aj bratislavský magistrát. Prvých 9 nájomných bytov so sociálnou podporou vyčlenil pre ľudí bez domova v seniorskom veku, so zdravotným znevýhodnením, ako aj pre ohrozené rodiny z mestských ubytovní. Ak sa projekt osvedčí, môže sa stať základom na riešenie sociálneho bývania v Bratislave. Podľa odhadu odborných organizácií pracujúcich s ľuďmi bez domova ich žije v Bratislave okolo 4 500.

Na obed do Plzenskej brány sa treba poponáhľať

Bedeker gurmána

NOVÉ MESTO

Nový majiteľ, nová ponuka jedál, nový personál, aj nové zariadenie interiéru. Reštaurácia na poschodí obchodného domu Slimák začína úplne odznova. Otestovali sme ju v druhý septembrový týždeň, keď už mala prvé dni rozbehu za sebou.

Výrazný nápis Plzenská brána upúta pozornosť ešte pred vstupom do obchodného domu, vnútri pri schodisku vás zas bezpečne nasmeruje tabuľka s aktuálnou ponukou jedál. Už len nájsť voľný stôl, čo v čase okolo obeda môže byť problém, hostí býva dosť. Nám to vyšlo, do piatich minút sme mali stôl nachystaný. Hoci bolo v reštaurácii plno, necítili sme sa stiesnene, stoly sú totiž rozmiestnené dosť veľkoryso. Rátajte však s tým, že od 11. do 14. hodiny podávajú výlučne denné menu, nemôžete si objednať z bežného jedálneho lístka. Aj my sme tak prišli o možnosť výberu z množstva lákavých špecialít – od pochúťok k pivu cez steak až po burgery, hovädzie, bravčové, kačacie či zeleninové.

Hoci skladba „menučka“ chce byť rovnako spravodlivá k milovníkom mäsa ako k vegetariánom, ak pridáte na obed neskôr, aj táto ponuka môže byť zredukovaná. V našom prípade sa už pred pol jednou dve z piatich jedál stihli minúť: Cordon bleu s opekanými zemiakmi a domácou tatárskou omáčkou (5,70 €), aj Caesar šalát podávaný s domácim pečivom (5,70 €). Takže k Francúzskej cibulovej polievke a Kuraciemu vývaru sme si ako druhý chod mohli vybrať len Plnený kapustný list s varenými zemiakmi a kyslou smotanou alebo Šafránovo-špenátové rizoto s granátovým jablkom a parmezánom (obe 5,70 €)

alebo Grilované rebrá s pečenými zemiakmi, kyslým mixom, horčicou a chrenom (7,90 €). Vyskúšali sme všetko.

Francúzska cibuľačka nemala chybu, bola lahodná a chuť cibule nie veľmi výrazná, čo nám vyhovovalo. A syrový toast, ktorým sme ju zajednali, bol vynikajúci. Ani proti Kuraciemu vývaru by sme nemietali, bol chutný, na stôl sme ho však dostali skôr vlažný, čo nám pokazilo dojem. Skúškou trpezlivosti bolo čakanie na druhý chod, jedlo nám priniesli po viac ako polhodine. Je to trochu problém, ak si chcete do reštaurácie len odskočiť na obed, aby ste sa čim skôr vrátili do práce. Grilované rebierka, efektne naserované aj s prílohami na drevenom podnose, boli lákavé už na pohľad. Mäsko bolo dosť a bolo skvele ochutené, jemné a šťavnaté. K tomu chrumkavé pečené zemiaky a klasické prílohy - kyslý mix

uhoriek, alma paprik a baraních rohov spolu s horčicou a nie príliš ostrým chrenom. Za nás super. Nesklamala ani druhá voľba, plnený kapustný list, hoci s kapustou sme trochu bojovali, ťažšie sa krájala. Mleté bravčové mäso zabalené v liste nebolo ani pikantné, ani fádne, ochutené tak akurát. Varené zemiaky preliate roztopeným maslom sú sice jednoduchou prílohou, ale tieto sme si vyslovene vychutnali.

Zato šafránovo-špenátové rizoto bolo sklamaním, kým sa totiž dostalo na náš stôl, stihlo úplne vychladnúť. Hoci existujú aj verzie studeného rizota, nešlo o tento prípad. Po upozornení nám čašník, samozrejme, priniesol novú porciu. Na tanieri vyzeralo rizoto efektne, aj konzistencia bola krémová ako má byť, chute však boli

vzhľadom na bohatosť ingrediencií chudobnejšie. Kolegyňa neodolala zlozvyku siahnuť po soľničke, ďalší náš degustátor bol však celkom spokojný, len by pridával o čosi viac parmezánu. Prekvapenie prišlo na záver, keď sme čakali na účet. Všimli sme si, že dvojici pri vedľajšom stole priniesli Cordon bleu, ktorý sme si pôvodne chceli objednať aj my. Vysvetlili nám, že neskôr, keď hostí ubudlo, kuchár stihol pripraviť niekoľko ďalších porcií... Odchádzali sme poučení, že keby sme boli ochotní čakať dlhšie, mohli sme sa dočkať. Ibaže túto informáciu sme dostali až pri platení. Ale inak bol obsluhujúci personál milý, všímvavý, príjemný.

(bn)

Foto: Marian Dekan

Naše hodnotenie: ★★
Maximum: 5 hviezdičiek
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Cyklotrasa je už dokončená

BRATISLAVA

Štefánikova cyklomagistrála je dokončená. Cyklisti dostali do užívania viac ako 35 kilometrov cyklotrasy. Nová trasa, ktorá prepojovala Štefánikovu cyklomagistrálu od Koliby až po Košariská, sa začína na Pezinskej Babe, prechádza cez Čermakovu lúku, Sedlo Hubalová, Skalku, Sklenú hutu, Amonovu lúku a končí sa na križovatke cyklotrás Červená hora, teda na hranici Bratislavského a Trnavského kraja. Ide o upravenú horskú trasu v lese, ktorá je vhodná pre zdatnejších a stredne zdatných cyklistov. (TASR)

Rekonštrukcia po 20 rokoch

STARÉ MESTO

Po vyše dvadsiatich rokoch sa jedáleň na ZŠ M. Hodžu na Podjavorinskej ulici dočkala rekonštrukcie.

Mestská časť Staré Mesto úspešne ukončila rekonštrukciu na začiatku tohto školského roka. „Vymenili sme elektroinštaláciu, osvetlenie, odstránili sme staré obklady, opravili povrch stien, vymenili podlahy a taktiež odstránili priečky jedálne školy, čím došlo k vytvoreniu kapacitne širších priestorov s možnosťou viacúčelového využitia,“ informovala starostka Zuzana Aufrichtová. (ts)

„TRÁPIA VÁS DLHY“? Máme pre Vás riešenie v podobe osobného bankrotu na kľúč! **BONATO je garancia a preto sa môžete spoľahnúť na overenú, bezpečnú a rýchlu pomoc!**

Napište nám na www.bonato.sk v časti „Dohodnúť si schôdzku“ Volajte na bezplatnú linku **0800 221 331**

POMÔŽEME VÁM ZÍSKAŤ POKOJNÝ A KLUDNÝ ŽIVOT

BONATO
...SYMBOL POMOCI

ORTOINOVA – Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia*
Zameraná na inovatívnu liečbu chrupavky a záchranu kĺbov.

Nájdete nás v zdravotnom stredisku MEDICENTRUM TRNÁVKA, ul. Pavlovičova 3 v Bratislave.

Na vyšetrenie sa objednajte telefonicky: **0948 395 168** alebo e-mailom: info@pharco.sk

PRIJÍMAME NOVÝCH PACIENTOV. TEŠÍME SA NA VÁS!

www.ortoinova.sk

*ambulancia je súkromná, s plnou úhradou pacienta

ZACHRÁŇTE SI KĹB, ODDIAĽTE JEHO VÝMENU!

Unikátne bioaktívne hojenie kĺbu a kĺbovej chrupavky iba u nás

1 kúra až na 6-12 mesiacov

Liečba fibrinovým derivátom bohatým na hojivé cytokíny

Nové ihriská na Adlerke

DÚBRAVKA
V areáli SPŠ elektrotechnickej Karola Adlera v Dúbravke symbolicky prestrihli pásku pri otvorení troch ihrísk. Bratislavský samosprávny kraj (BSK) tu postavil futbalové, multifunkčné a tenisové ihriská. Podľa zámerov BSK má ísť o prvý krok k revitalizácii školského dvora a budú hľadať zdroje na jej pokračovanie. Ide o jeden z najväčších športových areálov v rámci školských dvorov v Bratislavskom kraji. Areál slúži doobeda študentom priemyslovky i žiakom neďalekej základnej školy, popoludní zas širokej verejnosti. (ms)

Pribudnú vily aj bytovky

ZÁHORSKÁ BYSTRICA
V Záhorskej Bystrici v lokalite Podkerepušky vzniká nová obytná zóna. Pri južnom vstupe do mestskej časti na nevyužívanom pozemku bývalého ovocného sadu začínajú realizovať individuálnu výstavbu, ráta sa však aj s deviatimi obytnými domami. Individuálna výstavba vyrastie na 53 pozemkoch s rozlohou od 446 do 800 štvorcových metrov, deväť obytných domov má mať maximálne päť nadzemných podlaží (najvyššie bude pritom ustúpené) a jedno podzemné podlažie, využívané ako garáž. Má ísť o šesť dvojsekciových objektov spojených vnútroblokom a tri mestské vily. (TASR)

Legendárnu lekáreň otvorili po 25 rokoch

Výstava v Lekárni u Salvátora približuje jej výnimočné priestory.

STARÉ MESTO

Ikonickú stavbu na Panskej ulici môžete až do konca tohto mesiaca obdivovať aj znútra. Po štvrtstoročí je legendárna Lekáreň u Salvátora otvorená pre verejnosť a záujem je obrovský. Historickú budovu získalo mesto do stopercentného vlastníctva počas tohto leta. Čaká ju komplexná rekonštrukcia, no ešte predtým môžete vojsť dnu, spoznať bližšie jej históriu a obdivovať poklady, ktoré skrýva. Magistrát spolu s Mestským ústavom ochrany pamiatok

v Bratislave priamo v Salvátore pripravil výstavu fotografií, ktorá približuje atmosféru výnimočných priestorov. Prístupná je každý deň okrem pondelka od 10. do 18. hodiny a vstup je voľný. Záujem je obrovský, navštevujú ju stovky ľudí denne! Budovu Lekárne u Salvátora dal v roku 1904 postaviť Rudolf Adler. Jej výrazným prvkom je priečelie so sochou sv. Salvátora od sochára Alojza Rigeleho. Cennosťou lekárne, ktorá sa nachádzala na prízemí, bol predovšetkým

barokový mobiliár pochádzajúci zo zariadenia jezuitskej lekárne z roku 1727. Ten sa však po privatizácii dostal do rúk súkromníka, ktorý ho odviezol mimo Bratislavu. Okrem zachovanej originálnej výzdoby interiéru však vďaka výstave môžete spoznať jeho pôvodnú podobu. Lekáreň po privatizácii skončila, od roku 1995 až doteraz bola pre verejnosť zatvorená. Využite jedinečnú príležitosť a nazrite dnu. (bn)
Foto reprofoto: Marian Dekan
Viac foto si pozrite na www.banoviny.sk

Kto bol prvý?

BRATISLAVA

V septembri sme uverejnili rozhovor s Martinom Šugárom (49). najstarším Slovákom, ktorý preplával prieliv La Manche Prvým Slovákom v ére samostatnej Slovenskej republiky, ktorý zdolal La Manche, bol Zoltán Makai. Ako však doplnil náš čitateľ František, historicky prvý Slovak, ktorý prekonal Lamanšský prieliv (až dvakrát, v roku 1974 a 1975), bol rodák z Piešťan Ján Novák. (bn)

Prvý obchod novej siete Žabka

RUŽINOV

Nová predajňa Žabka pribudla v polyfunkčnom komplexe Perla Ružinova. Obchod, ktorý pôsobí ako súčasť skupiny Tesco, funguje na báze franchisingu, čo umožňuje podnikať aj tým, ktorí si na to netrúfajú vo vlastnej réžii. Na 105 m² predajnej plochy nájdete sortiment 2 000 rôznych položiek. Snahou bolo vybrať zákaznícky najžiadanejšie a najsilnejšie značky. Nechýbajú produkty pre ľudí s rôznymi intoleranciami, pre vegánov či pre modernejších zákazníkov - ázijská kuchyňa, zdravý životný štýl a ďalšie. (cs)

Foto: Claudia Škrabáková

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Separovanie: Šup všetko do jedného vreca?

FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

Lamačania majú na Malokarpatskom námestí možnosť hodiť odpad do vyhradených smetných košov, osobitný je na plast aj na papier. O to viac prekvapilo video, ktoré na sociálnej sieti zverejnil Marek: pracovníci firmy vysypali obsah viacerých nádob do jedného vreca. **Lenka Hills:** Viem si to odôvodniť jedine tak, že separovaný odpad bol už znehodnotený, preto to rovno zoberú s komunálnym odpadom. Keby sa ľudia správali zodpovedne, toto by sa nedialo. **Viera Kubalová:** Ani toto ma neodradí od separovania! Som len človek-milión a môžem konať len lokálne a to robiť budem! **Helena Žaludna:** To je bežná vec, neraz som to videla.... **Monika Fischerova:** Znehodnotený odpad ide na triedičku, kde sa roztriedi tak ako má, do papiera napríklad nemá ísť kartón a už vôbec nie s lepiacou páskou, čo je bežná realita. **Nováková Berg Ingrid:** Videl snáď niekto aj reportáž na stránke OLO, kde sa vpravelo, že určitý odpad ide do spaľovne a vedľa vykúriť yx domácnosti???

Rozhodníky na električkovej radiále prežili

V polovici júna vyzerali rozhodníky na električkovej trati v Karlovej Vsi a Dúbravke akoby vyschli. Magistrát ubezpečoval, že stav je dočasný, rastliny sú veľmi odolné a prežijú. Presvedčili sme sa, že je to skutočne tak.

František G. Horvath: Toto leto stále pršalo ani polievať nebolo potrebné... Uvidíme v lete, ktoré bude suché a teplé.

Richard Fatika: Škoda, že od tunela bolo koľajisko otvorené, predpokladal som teda, že aj tu bude trávnatý rozhodník. Avšak sklamanie, všetko celé betónujú...

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Hnevá ma špina v uliciach

Každoročne sa v lete prejdeme po niektorých častiach Bratislavy, všimam si, čo sa zmenilo k lepšiemu, čo k horšiemu či ostalo tak, ako po iné roky. Teší ma, že mnohé historické budovy majú opravené fasády, čo sa už ale nedá povedať o chodníkoch a čistote ulíc. Najviac ma zase nahnevalo Kamenné námestie pred Priorom s kvetináčmi plnými odpadkov, buriny a iného haraburdia. Medická záhrada je stále ošumelá, akoby nemala správcu a naozaj neprekvitá krásou... Kedy už bude Bratislava dôstojným mestom, kam bude každý rád chodiť pre jej čistotu a pohostinnosť? **Ludmila**

So skejtbordom aj na lavičku!

Nedá mi nenapísať o kritickom stave verejného poriadku pred historickou budovou Národnej rady SR na Župnom námestí. Na tomto mieste sa každodenne v poobedňajších hodinách stretáva mládež, ktorá tam robí nesmierny hluk, devastuje komunikáciu, príhľadé odpočinkové lavičky jazdou na skejtbordoch. V minulosti som sa snažil na tejto jav upozorniť okoloidúcú policajnú hliadku. Mávli rukou a odišli.

Nerozumiem tomu, prečo chodia jazdiť na skejtbordoch akurát do centra mesta, kde sú najmenej tri historické budovy. Nevieť si predstaviť, ako by reagovala polícia vo Viedni, keby sa to dialo pred parlamentom na Dr.-Karl-Renner-Ring. **Ján B.**

Každý váš spotrebič môže byť teraz EKO

Vďaka Zelenej elektrine len za 2 € mesačne

Objednajte si na www.zse.sk/zelena-elektrina

ZSE
Riešenia pre moderný domov

ON AIR už od roku 2007

- 24 hodín denne
- vo vašej telke alebo na webe www.tvba.sk
- aktualizovaný archív relácií a vysielať na youtube

tvba.sk

TV BRATISLAVA

TV BRATISLAVA | OBJEKTÍVNE ZO ŽIVOTA MESTA.

Pochybná rekonštrukcia

NOVÉ MESTO

Mesto a jeho príspevková organizácia Generálny investor Bratislavy (GIB) konali pri uzatváraní zmlúv o rekonštrukcii zimného štadióna podľa Najvyššieho kontrolného úradu (NKÚ) v rozpore so zákonom.

Komplexná rekonštrukcia Zimného štadióna Ondreja Nepelu v hodnote takmer 100 miliónov eur nebola podľa NKÚ garantovaná rozpočtom bratislavskej samosprávy a nebola krytá ani v rozpočte GIB. Vtedajšie vedenie mestskej organizácie GIB podpísalo v roku 2009 zmluvy o dielo bez toho, aby malo dostatočné finančné krytie vo svojom rozpočte. Zastupiteľstvo hlavného mesta totiž v roku 2008 len zobralo na vedomie informáciu o chystanej rekonštrukcii za 40 miliónov eur. Konečná cena vrátane dodatkov však nakoniec dosiahla 96 miliónov eur. Takéto peniaze však neboli vopred schválené mestským zastupiteľstvom, čo viedlo k nesplácaniu záväzkov a zadĺženiu mestských inštitúcie. Následné sankcie

za oneskorené platby a poplatky z pohľadávok, ktoré postúpili veritelia privatej banke, predstavovali do roku 2018 sumu 2,5 milióna eur. Podľa národných kontrolórov tak zo strany zástupcov bratislavskej samosprávy došlo k nehospodárnemu nakladaniu s financiami a porušeniu finančnej disciplíny.

V rozpore so zákonom je podľa NKÚ aj vysporiadanie dlhu vo výške 27 miliónov eur zo strany mesta voči svojej organizácii. Za významný nedostatok označili kontrolóri tiež nesprávne zaúčtovanie úveru, čo malo za dôsledok nielen zavádzanie verejnosti o reálnej zadĺženosti slovenskej metropoly, ale aj obchádzanie povinnosti pri prekročení zákonnej, 60-percentnej hranice celkovej zadĺženosti mesta. Pre podozrenie zo spáchania trestného činu skresľovania údajov hospodárskej i obchodnej evidencie odstúpi svoje zistenia orgánom činným v trestnom konaní. Ak bude mestu uložená pokuta, magistrát zvažuje aj právne kroky voči zodpovedným osobám z minulosti. (ts, ms)

Prečo premaľovali Kostol Najsvätejšej Trojice na bielo?

Biela fasáda kostola na Župnom námestí zaskočila viacerých Bratislavčanov.

STARÉ MESTO

Viacerých Bratislavčanov zaskočil pohľad na vynovený Kostol Najsvätejšej Trojice na Župnom námestí. Farebnosť fasády tejto vzácnej barokovej pamiatky sa totiž zmenila - namiesto žltó-oranžovej je biela. Pamiatkari presvedčujú, že to má svoje opodstatnenie.

„Ako rodený Bratislavčan som absolútne sklamaný z nového farebného riešenia vynovenej fasády Kostola sv. Jána z Mathy (Trojička). Jednotnou bielou farebnosťou, bez akýchkoľvek iných odtiňov na zvýraznenie architektonicky zaujímavých prvkov, bola fasáda farebne zglajchšaltovaná, a teda vizu-

álne znehodnotená,“ napísal nám čitateľ Patrik. Nie je sám, ktorému sa zmena farebnosti nepáči, istý pán dokonca vyhlásil, že do „premaľovaného“ kostola odmietajú chodiť...

Metodička Krajského pamiatkového úradu v Bratislave Natália Ferusová vysvetľuje, že zmena farebnosti má opodstatnenie, viaceré badania v minulosti ukázali, že pôvodná farba tejto barokovej pamiatky bola práve biela. „Potvrdil to výskum v roku 1997, aj ďalší výskum v roku 2013,“ uviedla pre Bratislavské noviny. Zároveň priznala, že zvažovali nad zvýraznením pilastrov napríklad okrovou farbou, napo-

Viedenský Kostol sv. Petra bol predlohou pre našu „Trojičku“. Jeho vonkajšia fasáda je dvojfarebná, ale kontrast farieb jemnejší.

kon sa však priklonili k tomu, že zachovajú originálnu, teda pôvodnú farebnosť. Je presvedčená, že kostol na Župnom námestí teraz pôsobí monumentálnym dojmom v zmysle princípov výstavby barokovej architektúry. „Aj iné barokové stavby, resp. barokovo upravené fasády starších stavieb sú biele, napríklad bratislavský Hrad,“ dodáva odborníčka. Fasáda Kostola Najsvätejšej Trojice sa v minulosti obnovovala viackrát, naposledy v roku 2002 (okrem aktuálnej obnovy), s výsledkom žltó-oranžového riešenia však pamiatkari neboli spokojní. (ac)

Foto: Marian Dekan, shutterstock

Správy z podsvetia

Ťažko zdravotne postihnutý muž sa na zastávke MHD na TRNAVSKOM MÝTE stal obeťou zločejov Róberta S. (51) z Topoľčian a Jozefa Z. (44) z Malaciek. Stalo sa to v čase, keď nastupoval do autobusu. „Zatiaľ čo obvinený Jozef sa mal na poškodeného pritlačiť z prednej strany a odpútať jeho pozornosť, obvinený Róbert sa mal pritlačiť na poškodeného zo zadnej strany a z tašky prevesenej cez rameno mu mal odcudziť peňaženku s obsahom dokladov aj finančnej hotovosti vo výške 180 eur,“ priblížila polícia na sociálnej sieti. Obaja muži sú obvinení z trestného činu krádeže spáchaného formou spolupáchateľstva na chránenej osobe. Hrozi im trest odňatia slobody na 3 až 10 rokov. (TASR)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore
- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého
- kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba Mlynské Nivy 8 02/52 63 11 81 www.pieta.sk

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba Mlynské Nivy 8 02/52 63 11 81 www.pieta.sk

PIETA – pohrebná služba Mlynské Nivy 8 02/52 63 11 81 www.pieta.sk

REDAKCIA Ivanská cesta 2D 821 04 Bratislava Šéfredaktorka: Anna Čapková

Trojička stojí na mieste kostola, ktorý zámerne zbúrali

Bratislava kedysi

Fasáda Kostola Najsvätejšej Trojice prekvapuje po rekonštrukcii novou, bielou farbou - bádanie totiž ukázalo, že práve takýto bol originál. Zaujímavosti z histórie cennej barokovej pamiatky na Župnom námestí je však viac.

Kostol sv. Jána z Mathy, Kostol Najsvätejšej Trojice alebo jednoducho Trojička patrí k najvýznamnejším dominantám nášho mesta. Stavať ho začali trojiční bratia trinitári v roku 1717 podľa vzoru Kostola sv. Petra vo Viedni od rakúskeho barokového architekta Johana Lukasa von Hildebrandta. Hoci bol vysvätený v roku 1725, práce na výzdobe interiéru pokračovali ďalších sedem rokov.

Prepychový chrám, ktorý sa stal dominantou Župného

Župný dom (vpravo) vznikol prestavbou a dostavbou zrušeného kláštora trinitárov.

Kostol Najsvätejšej Trojice alebo jednoducho Trojička vysvätili v roku 1725.

ho námestia, postavili na mieste inej sakrálnej stavby, zbúranej v 16. storočí. Išlo o farský Kostol sv. Michala archanjela, ktorý sa nachádzal v bezprostrednom susedstve Župného domu, kde predtým stál kláštor. Pri kostole bola škola, ktorá sa spomína v mestskej účtovnej knihe

z roku 1529. Nepoznáme zakladateľa kostola a školy, ani čas a okolnosti ich výstavby. Kňaz tejto farnosti sa prvýkrát spomína v roku 1325. Vieme, že Kostol sv. Michala mal viac oltárov a bohatú výzdobu. Prešporskí vinohradníci v ňom mali osobitnú cechovú lavicu. Za kostolom od Veternej až po Kozíu ulicu sa rozprestieral cintorín, v ktorom stála Kaplnka sv. Blažej s právom predávať odpustky. V roku 1515 spustošil kostol požiar a keď v roku 1528 doletel chýr, že sa blížila turecká horda, mestská rada dala kostol z obranných dôvodov zbúrať. Posledná stopa po ňom zanikla v roku 1581. Prešlo teda viac ako 130 rokov do času, keď trinitári

začali stavať Kostol Najsvätejšej Trojice. Vznikol ako súčasť ich kláštora, postaveného na mieste niekdajšieho cintorína.

Trinitári bola rehoľa, ktorá vykupovala kresťanov z tureckého zajatia a ktorú priviedol do Prešporka ostrihomský arcibiskup Leopold Kollo nich. Kláštor si postavili s príchom palatína grófa Mikuláša Pálffyho a krajského sudcu grófa Štefana Koháryho, vysvätený bol v roku 1723. Umeleckými maľbami ho vyzdobili Unterhuber, Palko a Ján de Matta. V rokoch 1690 – 1730 vykúpili trinitári z tureckého otroctva 2 043 kresťanov. Na rozkaz cisára Jozefa II. ich kláštor aj tak zrušili a v roku 1785 v ňom zriadili vojenský špitál. (bn)

Text a fotografie sme čerpali z knihy Tivadara Ortwaya Ulice a námestia Bratislavy/Ferdinandovo mesto, vydavateľstvo Marenčin PT Redakčne upravené.

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Sme tu pre Vás už 25 rokov

DREVENÉ ROLETY ESLINGEROVÉ

KORENAČKA VÝMENA POPRUHU

DREVENÉ ROLETY – Korenačka, Klimkovičová 4, 841 01 Bratislava NÁTER

SERVIS AJ TÝCH NAJSTARŠÍCH VONKAJŠÍCH DREVENÝCH ROLIET

info@drevenerolety.sk 0903 349 274

www.drevenerolety.sk

...spolahlivosť, rýchlosť, čistota...

PÁČI SA TI? TAK MU NALOŽ!

Navyše k vybraným skladovým vozidlám klimatizácia zdarma.

Kombinovaná spotreba: 4,4 – 8,9 l/100 km, emisie CO₂: 116 – 234 g/km. Všetky modely spĺňajú emisnú normu E60-Temp. Obrázky majú ilustračný charakter. Viac informácií na www.fiatprofessional.sk alebo u autorizovaných predajcov Fiat Professional.

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŇONSKÁ CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL: 02/68 201 411 - 22, ČAPAJOVÁ 7, MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174 OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

Johann Wolfgang von Goethe	pokos	3. časť tajničky	naplniť zeleňou	stúpenec rasizmu	Autor križovky: Juraj Mitošinka	začni loviť	značka argónu	rozpúšťaj pomocou vysokej teploty	1. časť tajničky	bodanie	Pomôcky: pool, sulikol, kraal, Asa, maar	veľké oči (expr.)	darovalo	vzorec jodidu tálneho	skratka infarktu myokardu	2. časť tajničky	juho-africká kruhová dedina
nehoda, konflikt					zaplav						odtlačok (kniž.)						
úžitkové domáce zvieratá					Semiti úradné spisy (zastar.)						kalmár, po česky pítim pohltiť						
česadlom uhladil							veľmi pochváli Alojzia (dom.)								zvolanie na vola slovenský spisovateľ		
preparát na postrek rastlín								prudko udrelo uskutočňujú voľby						zn. mililambertu utvárajú penu			
Pomôcky: Nioba, noticka, klastka, keser	existencia citoslovce poskakovania												spoločný fond bitúnok				
tamtá (hovor.)						mastiť lojom posielala (bás.)						lasicovité zviera idol					ktorí prichádzajú ráno, raňajší
týkajúca sa oš					silno, intenzívne beží klusom						maniera, rutina dcéra kráľa Tantalá						
jednoduché ploché plavidlo				nadáva (kniž.) knižka						drobná správa kanál							
značka holmia			platený potlesk Irena (dom.)						Sidónia (dom.) 4. časť tajničky						skr. Dňa narcisov citovo pohol		
obkrútila								koralové ostrovy silne, mocne						pán (zo špan.) chytiť			
pohlavne sa spája							tibetský odev zápcha, po česky						láme kusisko (hovor.)				
Pomôcky: jerv, runa, kália, sjoba, orit	kmitá mužské meno					Zina (dom.) kozacie						dobrý (hovor.) pagaštan paviový					kresaním opracuj
severská epická skladba					izbová rastlina trápil, sužoval						papaň, po česky cudzie muž.meno						
blanokridlý hmyz				mohutne hotel v autobuse						časť Palestíny združenie podnikov							
písmeno gréckej abecedy			robiť rozpočet športové plavidlo												EČV Veľkého Krtíša prichytila		
urýchliť								jednoklonný nerast vtípkár (expr.)							darček razením nevytvor		
sejba							podlhovastý flak oranie						nástroje na krájanie pásava				
Pomôcky: pavie, rotel, Nobel, Galilea	týčil sa (kniž.) vôkol					opláchni sa rozpočovať						brloh (pejor.) vlastný kobre					
dravý vták					prisúval bližšie patriaca nám												typ explozívnej sopky
aké (hovor.)				švédsky vynálezca výrobok z mlieka						prisypem judejský kráľ							
skratka obrneného transportera			venujú sa salašníctvu tamtá								kaluž skratka európskeho pohára						
obyvatelia Lotyšska						malá rybárska sieť							Alina (dom.)				
omamovať (expr.)						ohúri (hovor.)							oraním vprav do zeme				